

Wolne Związki Zawodowe

<https://wzz.ipn.gov.pl/wzz/biogramy/2083,Boleslaw-Cygan.html>
2022-12-06, 17:43

Bolesław Cygan

W 1977 r. nawiązał kontakt z KOR. 4
III 1978 r. podpisał się pod
deklaracją WZZ.

Urodził się 16 V 1927 r. w Pawłowicach Śląskich,
zmarł 31 VIII 1992 r.

Pracował w Rybnickich Zakładach Naprawczych
Przemysłu Węglowego w Niedobczycach, był z
zawodu ślusarzem, miał zawodowe wykształcenie.
Należał do PZPR, ale został z niej wykluczony. W
1950 r. został skazany na dwa lata więzienia za
wysyłanie anonimowych listów szkalujących ustrój
i szantażujących lokalnego działacza PZPR.

W 1977 r. nawiązał kontakt z KOR, co w związku
z jego wcześniejszymi próbami wyjazdu do RFN
oraz ze zwolnieniem z pracy w 1971 r. za
udowodnienie przez niego nieprawidłowości w
zakładzie spowodowało na Bolesława Cygana
zainteresowanie SB. Po tym, jak do Cygana zgłosił
się współpracujący z KSS „KOR” Władysław
Sulecki (późniejszy działacz WZZ), SB podjęła
próbę zwerbowania Cygana jako informatora,
odwołując się zresztą do współpracy, jaką podjęto
z nim podczas pobytu w więzieniu. Współpraca
trwała około sześciu tygodni - od końca grudnia

1977 r. do 8 II 1978 r. (ostatni, trzeci dokument).
4 III 1978 r. Cygan podpisał się u Świtonia (adres otrzymał od Suleckiego) pod deklaracją WZZ i zerwał kontakty z SB. Prowadzono z nim rozmowy ostrzegawcze, pod koniec marca objęto rozpracowaniem; 13 IV 1978 r. został wywieziony do lasu i pobity przez „nieznanych sprawców”.
Nachodziły go także grupy robotników żądających zaprzestania przez niego działalności w WZZ. W marcu 1979 r. Komisja Lekarska ZUS odmówiła mu przyznania renty mimo złego stanu zdrowia i uznała za zdolnego do pracy, a w maju groził mu funkcjonariusz MO, że się z nim „rozprawi”. Mimo to Cygan nie rezygnował z przynależności do związków, podtrzymywał też kontakt z KSS „KOR”.

Jesienią 1980 r. wziął udział w tworzeniu NSZZ Regionu Południowego Polski „Piaś”, tworu powstałego z inspiracji SB jako przeciwwaga dla NSZZ „Solidarność”. Był członkiem Komitetu Założycielskiego, potem wszedł do zarządu, ale został z niego usunięty za brak zaangażowania. W późniejszym czasie nie angażował się w działalność opozycyjną.

Był figurantem SOS „Pisarz” (1977-1978), KE „Ślusarz” od 1978 r. do 1990 r.

Na podstawie IPN Ka 06/1160, IPN Ka 001/261, t. 1-2 oraz *Dokumenty Komitetu Obrony Robotników i Komitetu Samoobrony Społecznej „KOR”, wstęp i opracowanie A. Jastrzębski, Warszawa 2014.*

Bolesław Cygan, fot. z zasobu IPN